

17. MEĐUNARODNA KONFERENCIJA ICDQM-2014 (PRIKAZ ZBORNIKA RADOVA)

Slavko J. Pokorni
Visoka škola strukovnih studija za informacione tehnologije,
Beograd,
e-mail: slavko.pokorni@its.edu.rs

DOI: 10.5937/vojtehg63-6438

OBLAST: menadžment, kvalitet, pouzdanost, računarske nauke,
informacione tehnologije

VRSTA ČLANKA: prikaz

JEZIK ČLANKA: srpski

Sažetak:

U ovom prikazu date su osnovne informacije o ukupnim rezultatima, značaju, međunarodnom programskom odboru i oblastima rada 17. međunarodne konferencije „Upravljanje kvalitetom i pouzdanošću” ICDQM-2014 i 5. međunarodne konferencije „Upravljanje i inženjerstvo životnog ciklusa” (radovi su na engleskom jeziku), koja je održana pod istim nazivom ICDQM-2014. Navedeni su broj i struktura radova obe konferencije, a prikazani samo radovi pripadnika Vojske i Ministarstva odbrane Republike Srbije u sekcijama: vojno inženjerstvo, inženjerstvo kvaliteta, inženjerstvo pouzdanosti, industrijsko inženjerstvo, sistemsko inženjerstvo i energetska efikasnost. Na ovoj konferenciji, objavljeno je najviše radova pripadnika Vojske i Ministarstva odbrane Republike Srbije do sada.

Ključne reči: *kvalitet, pouzdanost, vojno inženjerstvo, konferencija, prikaz.*

U Beogradu je, od 27. do 28. juna 2014. godine, po treći put zaredom, u prostorijama poznate domaće kompanije iz oblasti informacionih tehnologija ComTrade, održana 17. međunarodna konferencija „Upravljanje kvalitetom i pouzdanošću ICDQM-2014” (17th International Conference Dependability and Quality Management) i, istovremeno, 5. međunarodna konferencija „Upravljanje i inženjerstvo životnog ciklusa” (5th DQM Life Cycle Engineering and Management) ICQDM-2014).

Organizator konferencije je, kao i do sada, DQM istraživački centar (Istraživački centar za upravljanje kvalitetom i pouzdanošću) iz Prijedora kod Čačka.

Konferencija obuhvata oblasti inženjerstva kvaliteta, inženjerstva pouzdanosti, industrijsko inženjerstvo (prethodnih godina je bilo pod nazivom konkurentno inženjerstvo), sistemsko inženjerstvo (ranije pod nazi-

vom inženjerstvo sistema), vojno inženjerstvo i energetska efikasnost (uvedena kao oblast prošle godine). Do sada je u zbornicima ove konferencije publikovano 1982 rada.

Oblasti ICDQM konferencije su veoma interesantne i značajne i za pripadnike Vojske Srbije i Ministarstva odbrane Republike Srbije (MO), pa na konferenciji postoji i posebna oblast *Vojno inženjerstvo* (uvedena kao sekcija pre 6 godina), zbog značaja radova i kontinuiteta učešća pripadnika Vojske i Ministarstva odbrane.

Programski odbor 17. konferencije o upravljanju kvalitetom i pouzdanošću čini 25 naučnih radnika iz 9 zemalja (10 iz Srbije, 3 iz Rusije, 3 iz Velike Britanije, po 2 iz Indije, Izraela i Kanade i po 1 iz BiH, SAD i Španije).

Za konferenciju o inženjerstvu životnog ciklusa, gde se radovi objavljuju na engleskom jeziku, programski odbor čini 30 članova iz 14 zemalja (Austrija 1, Bosna i Hercegovina 1, Holandija 1, Hrvatska 2, Indija 6, Izrael 2, Jordan 1, Rusija 6, SAD 1, Srbija 4, Španija 1, Švedska 2, Ukrajina 1, Velika Britanija 1).

I ove godine je Komisija programskog odbora, od radova saopštenih na prošlogodišnjoj konferenciji, proglasila dva najbolja rada, jedan iz oblasti akademskih istraživanja, a jedan iz oblasti primenjenih istraživanja u privredi. U oblasti naučnih istraživanja nagrađen je rad pod naslovom: "The Selection of Leaders for Management in Nonlinear World" čiji je autor *Manojlo Zrnić* iz Javne ustanove Sportski centar Borik iz Banja Luke. U oblasti primenjenih istraživanja, nagrađen je rad pod naslovom: "Automatizacija i primena robota u proizvodnji" čiji su autori *Ljubinko Janjušević*, *Pavle Hadžić* i *Miroslav Radosavljević* iz Instituta Goša, iz Beograda.

Za konferenciju su štampana dva zbornika radova, a postoje i na CD-ima. U zbornicima ima ukupno 160 radova, autora iz 9 zemalja, što je nešto manje nego prošle godine kada je bilo 180 radova.

U zborniku radova „17. DQM međunarodna konferencija Upravljanje kvalitetom i pouzdanošću ICDQM2014” (na srpskom jeziku) objavljeno je 119 radova (prošle godine 114), i to 3 plenarna saopštenja, 37 radova u sekciji inženjerstvo kvaliteta (Quality Engineering), 9 u sekciji inženjerstvo pouzdanosti (Reliability Engineering), 24 u sekciji industrijsko inženjerstvo (Concurrent Engineering), 15 u sekciji inženjerstvo sistema (Systems Engineering), 22 u sekciji vojno inženjerstvo (prošle godine 9), 5 u sekciji energetska efikasnost, i 4 dopunska saopštenja.

U zborniku radova „5th DQM International Conference Life Cycle Engineering and Management” (na engleskom jeziku) objavljen je 41 rad (prošle godine 65), od čega 14 plenarnih saopštenja (6 radova autora iz Indije, 1 iz Kanade, 1 iz Rusije, 5 iz Srbije, 1 iz Švedske), 12 u sekciji Quality Engineering, 6 u Reliability Engineering, 4 u Industrial

Engineering, 2 u Systems Engineering 1 u Military Engineering, 1 u sekciji Energy Efficiency, 1 u Additional Papers. Treba dodati da, u ovim sekcijama, ima radova i autora iz Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Hrvatske i Rumunije.

Zvanični jezici konferencije bili su engleski, ruski i srpski. Neki od domaćih autora su, zbog prisustva stranih autora, izlagali na engleskom jeziku, ili su prezentaciju pripremili na engleskom, a izlagali na srpskom, tako da su strani autori ipak mogli uspešno da prate njihova izlaganja.

Pripadnici Vojske, odnosno Ministarstva odbrane Srbije, imaju ukupno 42 rada, što je najviše od početka održavanja konferencije. U tabeli 1 prikazani su broj radova pripadnika Vojske Srbije i MO i ukupan broj radova na konferenciji u poslednjih 6 godina, od kada postoji sekcija *Vojno inženjerstvo* (Pokorni, 2013). Osim toga, ove godine je uravnotežen broj radova pripadnika Vojske i MO u sekciji vojno inženjerstvo i ostalim sekcijama.

Tabela 1 – Pregled broja radova pripadnika VS i MO i ukupnog broja radova na ICDQM
Table 1 – Overview of the papers of the Serbian Army and MoD members and the overall number of papers at the ICDQM

	Godina					
	2014.	2013.	2012.	2011.	2010.	2009.
Sekcija Vojno inženjerstvo	22	9	6	6	18	12
Ostale sekcije	20	21	10	8	10	2
Ukupno VS i MO	42	30	16	14	28	14
Ukupno ICDQM	160	180	155	141	162	148

Navešćemo ukratko sadržaj radova pripadnika Vojske i Ministarstva odbrane Republike Srbije, po tematskim oblastima konferencije, redosledom kako su dati u zbornicima radova, koji su štampani pre održavanja konferencije.

Pripadnici Vojske i MO Republike Srbije, ove godine su, od ukupno 42 rada, napisali 6 radova na engleskom jeziku (prošle godine 3). Radovi na engleskom jeziku štampani su u zborniku „5th DQM Life Cycle Engineering and Management) ICQDM-2014”.

U tematskoj oblasti *inženjerstvo kvaliteta*, objavljena su četiri rada (2 na engleskom i 2 na srpskom jeziku). Na engleskom jeziku su objavljeni radovi:

Milinko Veličković, Univerzitet Megatrend, Beograd,
 Danko Jovanović, Univerzitet odbrane, Vojna akademija, Beograd,
 Marjan Mirčevski, Velibor Jovanović, Vojska Srbije, Beograd

Effects of cultural factors on business excellence

U radu su predstavljeni rezultati istraživanja uticaja faktora kulture na motivaciju zaposlenih, produktivnost, a time i poslovnu izvrsnost, u četiri radne organizacije. Pokazalo se da motivacija zavisi od nekoliko faktora, a da je kultura važan faktor. Tvrdi se da je kultura za organizaciju ono što je lik za pojedinca.

Valentina Rapajić, Univerzitet odbrane, Vojna akademija, Beograd

Linguistic illustrations concerning former Yugoslavia in two dictionaries for foreign learners of english

U radu su analizirana dva rečnika engleskog jezika s obzirom na opcije pretraživanja, kao i broj, tematske oblasti i semantiku lingvističkih ilustracija gde su entiteti bivše Jugoslavije spomenuti ili implicirani. Rezultati ukazuju na tehničke prednosti pretraživanja u LDOCE (Longman Dictionary of Contemporary English) u odnosu na MEDAL (potpuniju pokrivenost entiteta bivše Jugoslavije u LDOCE u odnosu na skoro potpuno odustvo u MEDAL, itd.).

Na srpskom jeziku su objavljeni radovi:

Biljana Ivanova, Novica Conić, Milan Mladenović, Igor Epler,
 Univerzitet odbrane, Vojna akademija, Beograd

Organizaciono povezivanje ekonomskih subjekata koji posluju sa inostranstvom

U rezimeu se tvrdi da povezivanje privrednih subjekata u klastere pruža mogućnost efikasnijeg nastupa privrednih subjekata na uvozno-izvoznim poslovima, da klastere treba gledati kao način organizovanja privrednih subjekata koji omogućava da se udruže i upotrebe zajedničke sposobnosti i kao takvi daju više nego što bi pojedinačno dali, da uloga države u formiranju klastera može biti presudna za uspešno funkcionisanje klastera, da povezivanje klastera u organizacionu celinu treba da bude takvo da svi mogu da zadovolje svoje ciljeve, te da bi klasteri predstavljali funkcionalne organizacije, bitno je da finansiranje bude dobro organizovano i da funkcioniše.

Milinko Veličković, Univerzitet Megatrend, Beograd,
Danko Jovanović, Univerzitet odbrane, Vojna akademija, Beograd
Marjan Mirčevski, Velibor Jovanović, Uprava za logistiku,
Generalštab Vojske Srbije, Beograd

Kulturološki aspekti radne motivacije

U radu se polazi od toga da ljudi prirodno teže da kulturološke aspekte i druge oblike kulture posmatraju kroz prizmu sopstvenih pogleda i saznanja, ograničavajući time sebe njenim obimom, te da je značajne neuobičajenih reči, ponašanja i dela teško razumljivo i prihvatljivo, pa se rukovodioci u radnim organizacijama moraju pripremiti i učiniti sebe kompetentnim da rešavaju i usklađuju interkulturalne aspekte kako bi radna motivacija bila na željenom nivou. U radu su prikazani uticaji kulturoloških aspekata na radnu motivaciju, na osnovu istraživanja obavljenog u četiri radne organizacije Republike Srbije, sa 1326 ispitanika neformalizovanom anketom sa 24 pitanja na koja je dalo odgovor oko 75% ukupno zaposlenih, od kojih su 714 muški, a 612 ženski ispitanici.

U tematskoj oblasti *inženjerstvo pouzdanosti*, takođe su objavljena četiri rada (2 na engleskom i 2 na srpskom jeziku). Na engleskom jeziku objavljeni su radovi:

Stevan Mušicki, Ministarstvo odbrane, Vojna akademija, Beograd,
Goran Janačković, Dejan Vasović, Univerzitet u Nišu, Fakultet zaštite na radu, Niš

Safety life cycle of integrated safety systems

U radu se polazi od toga da je životni ciklus bezbednosti proces inženjerstva kojim se optimizira i povećava nivo bezbednosti sistema i da se primenjuje sistemski pristup u toku analize složenih sistema i identifikacije ključnih indikatora performansi. U radu je definisan životni ciklus bezbednosti integrisanih sistema i opisani su osnovni koraci životnog ciklusa.

Stevan Mušicki, Ministarstvo odbrane, Vojna akademija, Beograd,
Suzana Savić, Dejan Vasović, Univerzitet u Nišu, Fakultet zaštite na radu, Niš

Application of the Bayesian paradigm in risk assessment

U radu se tvrdi da većina inženjera i analitičara rizika koristi klasičan pristup analizi rizika, koji iako ima važnu ulogu u identifikaciji rizika i bezbednosti, ima glavni nedostatak statičnost, te da je Bajesova teorija koristan alat u dinamičkoj proceni rizika. U radu se predstavljaju prednosti i nedostaci Bajesove teorije u proceni rizika sistema.

Na srpskom jeziku objavljeni su radovi:

Sreten Ilić, Miodrag Šikić, Marjan Mirčevski, Uprava za logistiku,
Generalštab Vojske Srbije, Beograd,
Danko Jovanović, Vojna Akademija, Beograd

Praktična rešenja upravljanja hemijskim udesima u zemljama Evropske unije

U radu se polazi od konstatacije da je upravljanje rizikom od hemijskih udesa složen sistem, koji predstavlja kombinaciju više raznih odluka i analiza, a obuhvata planiranje mera za prevenciju udesa, izradu plana zaštite i pripravnosti, odgovor na udes i sanaciju posledica udesa. Sve to ima za cilj bezbedno korišćenje opasnih hemijskih materija. To je stalan proces, a provera validnosti celokupnog sistema događa se u praksi. Takav jedan praktično dokazani efikasan sistem se već duže vreme primenjuje u Saveznoj Republici Nemačkoj. U radu je obrađen sistem brze i neposredne pomoći, prilikom transporta opasnih materija u udesnim situacijama. Takođe, obrađena je organizacija rada subjekata sistema, pri čemu su definisana prava, nadležnosti i obaveze u upravljanju hemijskim udesima. Autori na kraju zaključuju da se nameće potreba za uspostavljanjem sličnog sistema i u Republici Srbiji, kao budućoj članici Evropske unije, radi unapređenja zaštite ljudi i zaštite životne sredine od hemijskih udesa.

Marjan Milenkov, Univerzitet odbrane, Vojna akademija, Beograd,
Dejan Nikolić, Garda, Vojska Srbije, Beograd,
Milić Milićević, Vlada Sokolović, Univerzitet odbrane,
Vojna akademija, Beograd

Karakteristike logističkih sistema

U radu su razmatrani različiti pristupi određenju logističkih sistema, njihove karakteristike i kriterijumi za uspešno funkcionisanje. Na osnovu navedenih pristupa i tumačenja, autori smatraju da bi se moglo zaključiti da se logistika može posmatrati i kao naučna disciplina i savremena poslovna funkcija, a glavni predmeti njenog proučavanja su logistički tokovi, logističke operacije, logističke funkcije, logistički principi, logistički troškovi, logistički sistemi, itd.

U oblasti *vojno inženjerstvo* objavljena su 22 rada pripadnika Vojske i Ministarstva odbrane (1 na engleskom jeziku i 21 na srpskom jeziku). Na engleskom jeziku objavljeni su radovi:

Nebojša Nikolić, Ministarstvo odbrane, Institut za strategijska istraživanja, Beograd

Contracted logistic support - achievements in the maintenance function for the Stryker brigade

Contracted Logistics Support je koncept koji ima za cilj postizanje boljih performansi. Primenjen je na održavanje Stryker brigade. Stryker brigade nastala je početkom prošle decenije, kao odgovor na nove izazove na savremenom, a kao prethodnica budućih jedinica tzv. mrežnocentričnog ratovanja. Treba da je brza i mobilna, tehnološki superiorna i ubojita. Osnovna tehnička komponenta brigade je borbeno oklopno vozilo poznato kao Stryker. Razvijeno je i uvedeno u upotrebu za veoma kratko vreme. Glavna razlika, u odnosu na drugu vojnu opremu, jeste novi pristup logističke podrške vozila Stryker, koje daje visoku operativnu raspoloživost od 96%. Međutim, i troškovi su veoma veliki.

Na srpskom jeziku objavljeni su radovi:

Radovan Damnjanović, Generalštab, Vojska Srbije, Beograd,
Aleksandar Miletić, Vojna akademija, Beograd,
Marjan Mirčevski, Generalštab, Vojska Srbije, Beograd,
Danko Jovanović, Vojna Akademija, Beograd

Mogućnost implementacije koncepta Lean Six Sigma u sistem odbrane

U uslovima ograničenih resursa od presudne važnosti je učiniti sistem odbrane efektivnim, efikasnim i ekonomičnim. Primena koncepta Lean Six Sigma može dovesti do racionalnijeg korišćenja resursa. Autori u radu teže da odgovore na pitanje da li se koncept Lean Six Sigma, kao alat poslovne transformacije, može iskoristiti radi optimizacije procesa u sistemu odbrane i na koji način bi trebalo koristiti koncept Lean Six Sigma kao strategiju transformacije.

Aleksandar Miletić, Vojna akademija, Beograd,
Radovan Damnjanović, Generalštab, Vojska Srbije, Beograd,
Miloš Tomašević, Ministarstvo odbrane Republike Srbije, Beograd

Određivanje ciljeva sistema odbrane

Autori polaze od stava da je za utvrđivanje ciljeva organizacije neophodno da se, osim pridržavanja već profilisanih koraka u datom procesu, izvrši i adekvatno formulisanje ciljeva prema različitim kriterijumima uz primenu odgovarajućih vrsta metoda. Upravljanje pomoću ciljeva pred-

stavlja koncept koji obuhvata postupak postavljanja ciljeva i definisanja planova sa svrhom da se unapredi sistem upravljanja u organizaciji. Upravljanje pomoću ciljeva je pristup prema kojem su ciljevi definisani uz pomoć svih učesnika i gde svaka aktivnost u okviru organizacije treba da doprinese ostvarivanju određenih ciljeva.

Igor Epler, Marko Andrejić, Vojna akademija, Centar za istraživanje u oblasti logistike odbrane, Beograd,
Ljubomir Lukić, Mašinski fakultet, Kraljevo,
Novica Conić, Vojna akademija, Centar za istraživanje u oblasti logistike odbrane, Beograd

Lean koncept kao osnova održavanja tehničkih sistema specijalne namene u Vojsci Srbije

Autori smatraju da Total Quality Management (TQM), kao eksplicitni model, u teoriji menadžmenta još uvek nije u potpunosti definisan, i da se nivo njegove primene u praksi vrednuje kriterijumima poslovne izvrsnosti po raznim modelima (EFQM, Demming Prize i drugi modeli). Dalje smatraju da Lean koncept u proizvodno-remontnim sistemima doprinosi unapređenju vrednosti nekih kriterijuma u modelima poslovne izvrsnosti, čime se neposredno utiče na dostizanje višeg nivoa TQM. Radom žele ukazati na mogućnosti primene Lean koncepta na unapređenje kvaliteta funkcije održavanja u organizacijama za održavanje tehničkih sistema specijalne namene (TSSN) u Vojsci Srbije i na potencijalne efekte te primene.

Dragiša Jaćimović, Marjan Mirčevski, Miodrag Šikić, Uprava za logistiku, Generalštab Vojske Srbije, Beograd
Danko Jovanović, Univerzitet odbrane, Vojna Akademija, Beograd

Model upravljanja rizikom u sistemu vojne logistike

Autori su realizovali svoj rad na sledeći način. Zbog svoje kompleksnosti sistem vojne logistike uzrokuje različite vrste i nivoe rizika. U osnovi, procena rizika u sistemu vojne logistike sprovodi se kroz detekciju i analizu stanja, prikupljanje relevantnih podataka za procenu, analizu sprovedenih postupaka procene i propisivanje korektivnih mera. Danas se upravljanje logistikom na bazi rizika zasniva na metodama logističkog inženjerstva i zaštite na radu, u delu metoda procene tehničko-tehnoloških rizika, a obuhvataju delom funkcionalnu analizu postojećih vojnih logističkih organizacionih sistema i modelovanje logističkog i inženjerstva zaštite na bazi potencijalnih rizika. U radu su težišno zastupljene empirijske metode koje daju realne pokazatelje u datim uslovima ograničenja, sa prisutnim velikim brojem uzročno-posledičnih veza stohastičke prirode.

Aca Randelović, Tugomir Kokelj, Nenad Komazec, Univerzitet odbrane, Vojna akademija, Beograd

Tačnost skraćene pripreme početnih elemenata posrednog gađanja minobacačem 120 mm

U radu je izvršena detaljna analiza tačnosti skraćene pripreme početnih elemenata posrednog gađanja minobacačem 120 mm. Postojećom metodologijom i delimičnom automatizacijom proračuna, primenom računara i Excel programa, određene su srednje verovatne greške po daljini i pravcu i njihove težine. Zaključci su izvedeni kritičkom analizom deklariranih tačnosti veličina središnjih grešaka skraćene pripreme početnih elemenata.

Aca Randelović, Tugomir Kokelj, Olgica Lazarević, Univerzitet odbrane, Vojna akademija, Beograd

Određivanje protivoklopnih mogućnosti mehanizovanog bataljona u odbrani

U radu je prikazano određivanje protivoklopnih mogućnosti mehanizovanog bataljona u odbrani primenom analitičkog modelovanja kao jedne od metoda operacionih istraživanja. Analitičko modelovanje predstavljeno je kroz igru dva igrača čiji su ishodi iskazani u obliku verovatnoće pobeđe i matematičkog očekivanja broja neuništenih borbenih jedinica protivnika i sopstvenih snaga. Na ovaj način došlo se do realnih saznanja o protivoklopnim mogućnostima, što omogućuje kvalitetnije donošenje odluke o upotrebi mehanizovanog bataljona u vođenju protivoklopnih dejstava u odbrani.

Saša Jović, Vojna ustanova "Morović", Morović,
Branko Tešanović, Slaviša Arsić, Univerzitet odbrane, Vojna akademija, Beograd

Normativno-pravno uređenje prodaje konzumnih jaja u Vojnoj ustanovi „Morović”

Autori konstatuju da hrana predstavlja faktor stabilnosti u svetu, da se ishrana pripadnika Vojske Srbije (VS) realizuje u okviru intendantske podrške (InPo), u skladu sa Pravilnikom o opštim logističkim potrebama u Ministarstvu odbrane (MO) i VS i Planom ishrane u VS, da proizvodnju konzumnih jaja za potrebe MO i VS vrši Vojna ustanova „Morović” (VU „Morović”) sa 7% svojih proizvodnih kapaciteta, a preostalih 93% proizvedenih konzumnih jaja prodaje na civilnom tržištu, te da neophodnost primene vojnih propisa u domenu prodaje konzumnih jaja na civilnom tržištu smanjuje finansijski rezultat poslovanja VU „Morović”.

Marko Andrejić, Igor Epler, Novica Conić, Dejan Despić, Vojna akademija, Centar za istraživanje u oblasti logistike odbrane, Beograd

Koncept razvoja logističke preventive u sistemu odbrane

Autori konstatuju da logističku preventivu treba posmatrati kao sistem (sačinjen od podsistema i elemenata), kao funkciju (grupa srodnih zadataka grupisanih po određenom kriterijumu) i kao proces (tok uređenih događaja u vremenu). Logistička preventiva je deo ukupne logističke podrške sistemu odbrane koji sprečava da se naruše projektovane, odnosno postojeće performanse sistema koji se podržava i njegovih elemenata (objekata delovanja logistike), odnosno koji utiče na unapređenje performansi sistema koji podržava. Logistička preventiva, kao funkcija, podrazumeva sve mere i aktivnosti koje planiraju i organizuju logistički organi, a realizuju logistički organi, jedinice i nelogističko osoblje i te mere su usmerene na sprečavanje nastupanja pojava i procesa koji negativno deluju na sposobnosti i performanse sistema odbrane. U vremenu intenzivnih organizacionih promena u sistemu odbrane sistemskom uređenju logističke preventive treba dati adekvatan značaj i posvetiti naročitu pažnju. Principi koji se odnose na projektovanje, pripremu i funkcionisanje logistike odbrane u celini, odnose se i na projektovanje, pripremu i sprovođenje logističke preventive.

Hajradin Radončić, Mile Jelić, Rade Slavković, Dragan Bojanić, Univerzitet odbrane, Vojna akademija, Beograd

Funkcionisanje menadžmenta u odbrani u kriznim situacijama

U radu se tvrdi da krizni menadžment tokom razvoja i smirivanja krize doživljava značajne funkcionalne i institucionalne promene. Postoji više organizacionih i funkcionalnih svojstava menadžmenta za slučaj kriznih situacija koje su prikazane na osnovu iskustava. Posebno se ukazuje na subjekte i delove kriznog menadžmenta i način razrešavanja kriznih situacija.

Vlada Sokolović, Srđan Ljubojević, Marjan Milenković, Milić Milićević, Univerzitet odbrane, Vojna akademija Beograd

Analiza troškova naoružanja i vojne opreme

Autori konstatuju da u situaciji kada su budžetska izdvajanja za odbranu sve restriktivnija, svako ulaganje u akviziciju sredstava naoružanja i vojne opreme (NVO) predstavlja pitanje koje ne dopušta greške u odlukama, pa shodno tome ulaganje mora biti i ekonomski opravdano. U

ovom slučaju, ekonomska opravdanost ne iskazuje se eksplicitno – razlikom u novčanoj masi na početku ulaganja i na kraju životnog veka sredstva, već implicitno – odnosom nematerijalnih koristi i ostvarenih ciljeva prema ulozenim novčanim sredstvima. U radu je naglašen pojam opremanja sredstvima NVO, sa aspekta troškova u tom procesu, i prikazan je sveobuhvatni pristup analizi troškova sredstava u životnom veku.

Dejan Kurtov, Darko Božanić, Dragan Pamučar, Univerzitet odbrane u Beogradu, Vojna akademija, Beograd

Izbor rejona vatrenog položaja brigadne artiljerijske grupe u odbrambenoj operaciji primenom metode VIKOR

U radu je primenjena metoda VIKOR za izbor rejona vatrenog položaja brigadne artiljerijske grupe u odbrambenoj operaciji jedinica Vojske Srbije.

Dejan Nikolić, Garda, Vojska Srbije, Beograd,
Marjan Milenkov, Milić Milićević, Univerzitet odbrane, Vojna akademija, Beograd

Unapređenje kvaliteta logističke podrške jedinica Vojski Srbije

U radu se polazi od konstatacije da je unapređenje kvaliteta jedan od osnovnih zahteva standarda QMS. Dat je prikaz suštine, filozofije i metodologije unapređenja kvaliteta logističke podrške jedinica Vojske Srbije.

Rade Slavković, Mile Jelić, Hajradin Radončić, Univerzitet odbrane, Vojna akademija, Beograd

Timski rad u planiranju, pripremi i izvođenju (vojnih) operacija

U rezimeu rada autori konstatuju: poslove u planiranju, pripremi i izvođenju operacije menadžment tretira kao projekte i omogućava da se upravlja operacijom kako bi se efektivno i efikasno dovela do cilja, što zahteva novi (naučni) pristup operaciji kao složenom projektu i upravljanju tim projektima. Organizacija rada na projektu (operaciji) uslovljena je dodeljenom misijom, zadacima i ciljevima koje treba ostvariti operacijom. S obzirom na načela organizovanja Vojske Srbije (VS), neophodno je definisati funkcionalnu organizaciju za upravljanje operacijom. Funkcionalna (timska) organizacija rada u komandama jedinica VS omogućava integrisanje napora različitih snaga u procesu operativnog planiranja i efikasno angažovanje svih resursa u planiranju, pripremi i realizaciji operacije.

Milan Mladenović, Novica Conić, Biljana Ivanova, Igor Epler,
Univerzitet odbrane, Vojna akademija, Beograd

Elementi za izračunavanje troškova u borbenim operacijama vojske

U rezimeu rada se konstatuje: donošenje vojnih odluka je težišna aktivnost u okviru komandovanja i rukovođenja jedinicama u realizaciji operacija. Da bi donete odluke u vojnim operacijama bile u skladu sa ekonomijom snaga, neophodno je da sam proces kalkulacije troškova, a naročito borbenih, bude naučno utemeljen. Limitirana i, po pravilu, ograničena sredstva nameću stalnu potrebu za ekonomičnim angažovanjem raspoloživih snaga, a da bi se to postiglo, potrebno je izračunati cenu operacije. Da bi se došlo do planske cene operacije, potrebno je odrediti i standardizovati elemente koji bi se koristili u tom postupku.

Novica Conić, Milan Mladenović, Biljana Ivanova, Igor Epler,
Univerzitet odbrane, Vojna akademija, Beograd

Logistička podrška vojnih operacija

Autori u rezimeu rada konstatuju: izbor i donošenje prave odluke za organe odlučivanja na bilo kom nivou komandovanja predstavlja vrhunac umešnosti i znanja potrebnih za realizaciju date operacije. Dobre pripreme olakšavaju realizaciju operacije, pa je od značaja posedovanje potrebnih znanja i postupaka pri planiranju logističke podrške operacije. Donetu odluku treba preneti na potčinjene organe i sastave i veliki značaj se mora pridati kvalitetu logističkih dokumenata kao nosiocima informacija. Definisane potrebne dokumenata i njihov sadržaj uveliko olakšava rad organa na izradi dokumenata i ubrzava prenošenje informacija na potčinjene sastave.

Tatjana Višacki, Jovanka Šaranović, Institut za strategijska istraživanja, Beograd

Sociodemografske varijable kao determinante zadovoljstva poslom zaposlenih u vojnoj sredini

Cilj istraživanja, u ovom radu, jeste da se utvrdi stepen i priroda zadovoljstva poslom pripadnika/ca sistema odbrane u odnosu na njihove sociodemografske podatke. Primenjena je Kuperova skala za merenje zadovoljstva poslom, na reprezentativnom uzorku pripadnika/ca Ministarstva odbrane i Vojske Srbije, a dobijeni rezultati ukazuju da je najveće zadovoljstvo ispitanih odnosom koji imaju sa kolegama/koleginicama i svojim prvopretpostavljenim, a zatim i stepenom u kojem posao koji oba-

vljaju zahteva osobine za koje oni/one smatraju da ih poseduju. Na nivou celog uzorka ispitanici/ce ispoljavaju nezadovoljstvo visinom plate i mogućnošću ličnog usavršavanja i napredovanja. Statistički značajne razlike na pojedinim aspektima zadovoljstva poslom postoje između pripadnika/ca različitog pola, starosnih kategorija i čina/statusa.

Uroš Živković, Svetlana Janković, Institut za strategijska istraživanja, Beograd

Organizacija naučnoistraživačke delatnosti iz polja društveno-humanističkih nauka u sistemu odbrane Republike Srbije

Autori ukazuju na važnost naučnoistraživačke delatnosti u sistemu odbrane Republike Srbije, daju osnovni pregled strategijsko-normativnog okvira i organizacione arhitekture naučnoistraživačke delatnosti u Ministarstvu odbrane i Vojsci Srbije, zatim objašnjavaju načine i metode upravljanja naučnoistraživačkim projektima iz polja društveno-humanističkih nauka, kao i probleme sa kojima se naučnoistraživačke ustanove u MO i VS susreću, a na kraju daju ocenu o naučnoistraživačkoj delatnosti u sistemu odbrane i ukazuju na značaj njenog daljeg razvoja.

Saša Trandafilović, Nebojša Dragović, Univerzitet odbrane, Beograd, Marko D. Andrejić, Univerzitet odbrane, Vojna akademija, Beograd

Upravljanje finansijama u funkciji održivog razvoja Ministarstva odbrane i Vojske Srbije

Autori su za cilj rada postavili identifikovanje osnovnih činioca od kojih zavisi uspešno upravljanje finansijama u Ministarstvu odbrane i Vojsci Srbije, kao konstruktivne osnove za dalji razvoj i unapređenje finansijskih funkcija u sistemu odbrane kroz definisanje politike i planiranja raspodele sredstava, načina izvršavanja, kontrole i evidentiranja, kao i zakonito trošenje i postupanje po osnovu izveštaja interne i eksterne kontrole i revizije.

Nenko Brkljač, Tehnički opitni centar KoV, Beograd, Marko Andrejić, Zoran Krsmanović, Univerzitet odbrane, Vojna akademija, Beograd

Indikatori performansi kvaliteta u procesu opremanja vojske naoružanjem i vojnom opremom

U radu su prikazani rezultati istraživanja indikatora performansi kvaliteta u procesu opremanja vojske naoružanjem i vojnom opremom (NVO). Indikatori performansi analizirani su sa aspekta zaštite intere-

sa kupca i krajnjeg korisnika sredstva NVO. Performanse su razmatrane prema ključnim aktivnostima procesa i analizirane kroz aktivnosti planiranja i programiranja, definisanja taktičkih i tehničkih zahteva, ugovaranja, istraživanja, razvoja, ispitivanja, proizvodnje, nabavke, upotrebe, podrške i povlačenja sredstva NVO iz upotrebe. Opis performansi kvaliteta vršen je na dva načina: kroz opis konkretne performanse i opisom indikatora (efekta) koji treba da se dese u procesu opremanja vojske.

Miroslav Terzić, Maja Pavlović Šajtinac, Dejan Inđić, Univerzitet odbrane, Vojna akademija, Beograd,
Dragan Stevanović, Generalštab Vojske Srbije, Beograd

Prilog modelovanju organizacione strukture vojnoobaveštajne jedinice

U radu su analizirane operacije združenih snaga i obaveštajno obezbeđenje operacija združenih snaga. Na osnovu tih analiza primenom teorije organizacije predloženi su unutrašnji i spoljašnji činioци koji utiču na modelovanje vojnoobaveštajne jedinice.

Srđan Milenković, Svetlana Janković, Uroš Živković, Institut za strategijska istraživanja, Ministarstvo odbrane, Beograd

Permanentno obrazovanje – potreba u vojsci

U rezimeu rada autori konstatuju: nivo i kvalitet obrazovanja kadrovske potencijala predstavljaju jedan od osnovnih faktora razvojne politike svakog organizacionog sistema, pa i vojske. Oni prvenstveno utiču na dinamiku projektovanja i primene strukturnih promena, ali i na radne performanse i alokaciju resursa, zbog čega adekvatno planiranje kadrova i celokupan proces inovacije znanja predstavljaju imperativ savremene vojske. Celoživotno (permanentno) učenje i usavršavanje u vojnoj profesiji postalo je integralni deo operativnih sposobnosti vojske, a u krajnjoj instanci, sposobnost vojne organizacije da odgovori dodeljenim joj misijama umnogome zavisi od toga koliko njeni zaposleni uče iz svog iskustva i koliko prihvataju nova teorijska i empirijska saznanja, jer oficir koji se permanentno obrazuje povećava kooperativnost u svom radnom okruženju, redukuje konflikte i poboljšava performanse u kulturi rada, poslovnoj psihologiji i filozofiji uspeha. Stoga je Vojska Srbije razvila takav obrazovni sistem koji je sposoban da kod svojih zaposlenih razvije visok nivo znanja, kao i sklonost ka timskom radu i kooperativnosti, što omogućava profesionalni i obrazovni razvoj na dugi rok.

U tematskoj oblasti *industrijsko inženjerstvo* objavljeno je 8 radova na srpskom jeziku:

Snežana Krstić, Vojna akademija, Beograd,
Slobodan Andžić, Beogradska poslovna škola, Beograd,
Milan Mihajlović, Visoka škola modernog biznisa, Beograd

Ciklično kretanje savremene privrede i ekonomske krize

U rezimeu autori konstatuju: sve do velike ekonomske krize 1929–1933. godine koja je uzdrmala ceo svet, u ekonomiji je dominiralo mišljenje da nevidljiva ruka tržišta uravnotežava ponudu i tražnju robe i usluga i odgovara na pitanja šta, za koga i kako proizvoditi. Smatralo se da uplitanje države u privredni život samo koči ekonomiju i da je štetno, tj. vodi neoptimalnim rešenjima, odnosno povećava troškove i cene, smanjuje tražnju, proizvodnju i zaposlenost. Međutim, stihijnost tržišta u uslovima sve izraženije centralizacije i koncentracije kapitala na osnovama tehničkog progressa vodila je do sve dubljih kriza i poremećaja društvene reprodukcije. Tržište i slobodnokonkurentski model privrede postaju sve više stihijski, te se ne mogu kontrolisati, a sam makroekonomski rast nije bio zadovoljavajući. Na kraju autori zaključuju „pozitivni i revolucionarni potencijal ekonomske krize mogao bi da se iskoristi u pravcu trasiranja jednog stabilnijeg i koherentnijeg ekonomskog sistema, kao i održivog načina privređivanja i razvoja uopšte”.

Milisav Terzić, Vojnoobaveštajna agencija, Ministarstvo odbrane,
Beograd
Predrag Jovičević, Milan Mihajlović, Visoka škola modernog biznisa,
Beograd

Finansijski položaj preduzeća

U rezimeu rada autori konstatuju: finansijski položaj preduzeća predstavlja najznačajniji pokazatelj finansijskog zdravlja koji govori o mogućnostima kojima raspolaže preduzeće u određenom momentu posmatranja. To se prevashodno odnosi na pribavljanje sredstava za odvijanje normalnog procesa proizvodnje i poslovanja, odvajanje sredstava za neophodan rast i razvoj, kao i pokazatelj odnosa između sopstvenih i pozajmljenih izvora finansiranja. Sam finansijski položaj u mnogome zavisi od menadžmenta preduzeća, jer najveća uloga pripada menadžerima koji svojim vizijama i pravilnom upotrebom finansijskih sredstava moraju da obezbede normalan rast i razvoj preduzeća i time da stvore zadovoljavajući finansijski ugled.

Slavko Vukša, Univerzitet Alfa, Beograd,
 Milisav Terzić, Vojnoobaveštajna agencija, Ministarstvo odbrane,
 Beograd,
 Miloš Lutovac, Beogradska poslovna škola, Beograd

Sistem federalnih rezervi kao instrument monetarne politike SAD

U radu se rezimira da sistem federalnih rezervi (FED) predstavlja glavnu komponentu nervnog sistema bankarskog sektora SAD. Primarni motiv osnivanja pronađen je u sprečavanju kriza u finansijskom sistemu koje su se dešavale skoro svake decenije. Današnja uloga sastoji se od održavanja dugoročne finansijske stabilnosti SAD.

Ivan Milojević, Vojna akademija, Beograd,
 Rade Žugić, Inspektorat odbrane, Beograd,
 Radoja Janjetović, Univerzitet za poslovne studije, Banja Luka

Makroekonomski modeli privreda u tranziciji

U rezimeu rada autori konstatuju: zemlje u procesu tranzicije kontinuirano rešavaju dva osnovna ekonomska pitanja i to: makroekonomsku stabilnost i strukturnu transformaciju tržišnog ambijenta. Makroekonomska stabilizacija treba da doprinese uspostavljanju poremećene privredne ravnoteže, a rešavanje problema strukturne transformacije treba da omogućući ovim zemljama efikasno i racionalno privređivanje, što zahteva formulisanje makroekonomske politike sa efikasnijim merama, mehanizmima i instrumentima za realizaciju izabranih ciljeva i zadataka.

Milan Mihajlović, Vojna akademija, Beograd,
 Teo Burić, Univerzitet za poslovne studije, Banja Luka,
 Snežana Krstić, Vojna akademija, Beograd

Menadžment operativnim rizikom u bankarskom poslovanju

Autori polaze od konstatacija: platni promet obavlja se u gotovo svim tržišno opredeljenim privredama najvećim delom preko banaka. Stoga u zavisnosti od njihove stabilnosti i sigurnosti zavise i rizici u poslovanju gotovinom i očuvanje monetarne stabilnosti države. Suštinu rizika u platnom prometu čini menadžment rizicima, odnosno identifikovanje, merenje i rukovođenje njima. U radu se analizira rizik obavljanja platnog prometa, posebno u poslovanju gotovinom, imajući u vidu da problem proizilazi iz podatka da svake godine raste broj fizičkih napada u institucijama koje obavljaju platni promet gotovinom, što predstavlja izazov, rizik i pretnju po bezbednost države uopšte.

Milica Radojković, Univerzitet odbrane, Vojna akademija, Beograd,
Rade Žugić, Ministarstvo odbrane RS, Inspektorat odbrane,
Beograd,
Marko Andrejić, Univerzitet odbrane, Vojna akademija, Beograd

Kontrole u budžetskom sistemu Republike Srbije

U rezimeu rada autori konstatuju da bi se javna sredstva pravilno koristila neophodno je uspostaviti kvalitetan, opravdan, izvodljiv i na duže vreme održiv sistem kontrole budžeta. Postojanje adekvatnog koncepta, a zatim razvoj i uspostavljanje sistema, koji uvažava hijerarhiju organizacije države i sve stekholdere, nužan je uslov za efikasnu i efektivnu kontrolu. Kvalitetan koncept kontrole treba da olakša kreiranje i sprovođenje procesa koji obezbeđuje dostizanje proklamovanih ciljeva, uz odgovarajući kvalitet, vezanih za raspolaganje javnim sredstvima od strane korisnika budžetskih sredstava. Kontrola kao procesna i područna funkcija upravljanja realizuje se kroz više faza: utvrđivanje ciljeva, planova, politike, standarda, normi, pravila odlučivanja, kriterijuma i metoda (referentnih vrednosti); merenje rezultata; upoređivanje rezultata sa standardima i korekcija tekućih aktivnosti, radi dostizanja željenih ciljeva. U radu se analizira kontrola u budžetskom sistemu, po nivoima, radi davanja doprinosa boljoj operacionalizaciji Zakona o budžetskom sistemu.

Olgica Lazarević, Vojislav Batinić, Aca Ranđelović, Univerzitet odbrane, Vojna akademija, Beograd

Procena štetnosti vibracija po zdravlje rukovaoca hidrauličkog bagera

U radu je proučavan uticaj vibracija na ljudski organizam s obzirom na štetnost po zdravlje rukovaoca hidrauličkog bagera koji je izložen vibracijama za vreme rada mašine. Izvršena su eksperimentalna merenja vibracija, pri radu na hidrauličkom bageru točkašu i guseničaru. Za izmerene vibracije urađena je procena na nivou „kvaliteta zdravlja” i „kvaliteta komfora”.

Saša Đorđević, Vojnobezbednosna agencija, Ministarstvo odbrane, Beograd

Značaj i uloga informacije u ekonomskom nadmetanju

Autor u rezimeu rada konstatuje: značaj tačne i pravovremene informacije u ekonomskom nadmetanju ravan je značaju kapitala koji je uložen u izvesnu ekonomsku operaciju. Većina informacija može se naći u otvorenoj formi, ali informacije najvećeg značaja mogu se dobiti isključivo

korišćenjem specijalizovanih organizacija obaveštajnog karaktera. Prema tome, ekonomsko nadmetanje je u tesnoj sprezi s obaveštajnim sukobljavanjem oko poverljivih informacija koje se mogu iskoristiti protiv konkurenata, a u interesu svojih korporacija, iz čega proizlazi potreba za naročitom zaštitom značajnih ekonomskih informacija.

U tematskoj oblasti *sistemska inženjerstvo (Systems Engineering)* nema radova pripadnika Vojske i MO.

U tematskoj oblasti *energetska efikasnost* objavljen je jedan rad na srpskom jeziku:

Saša Đorđević, Vojnobezbednosna agencija, Ministarstvo odbrane, Beograd

Geoekonomski značaj resursa

Autor u rezimeu rada konstatuje: u procesu globalizacije jedan od najvažnijih zadataka na ekonomskom planu je kontrola materijalnih i energetskih resursa, što predstavlja stalan izvor opasnosti od kriza u svetskoj privredi. Za sada su nafta i prirodni gas najveći izvor komercijalne energije, a njihov geoekonomski značaj je vidljiv u realizaciji spoljne politike razvijenih zemalja. Na osnovu sistematizovanih podataka o resursima i potrebama za njihovom kontrolom, dobrim delom su izgrađene i strategije nastupa prema određenim svetskim regionima. Početkom XXI veka shvaćeno je da dosadašnji ekonomski model intenzivnog korišćenja ograničenih resursa nije u stanju da ispuni sve veće potrebe sedam milijardi ljudi na planeti.

U tematskoj oblasti *dopunska saopštenja* objavljena su 3 rada (1 na engleskom i 2 na srpskom jeziku). Na engleskom jeziku objavljen je rad:

Dragoljub Vujić, Vojnotehnički institut, Beograd

Structural health monitoring in the next generation of aircraft design and maintenance

U radu se prvo konstatuje da vazduhoplovna industrija pokušava da smanji operativne troškove i troškove održavanja, a da je izazov projektovanje lakih struktura letelica sa smanjenim troškovima održavanja, te da je važno održavati nivo borbene spremnosti starijih letelica uz smanjenu dokapitalizaciju. Rad se bavi novom oblašću prediktivnog održavanja poznatom kao Structural Health Monitoring (SHM). SHM pomaže u realizaciji lakih struktura sa smanjenim utroškom goriva, smanjenim troškovima životnog ciklusa i produženjem veka rada letelica.

Na srpskom jeziku objavljeni su radovi:

Vojkan Radonjić, Tehnički remontni zavod "Čačak", Čačak,
Saša Petrović, Vojska Srbije, Uprava za logistiku, Beograd,
Marko Andrejić, Danko Jovanović, Univerzitet odbrane,
Vojna akademija, Beograd

Izbor optimalne organizacije održavanja uređaja posebne namene primenom metode višekriterijumske analize PROMETHEE II

Rad je nastao u okviru sveobuhvatnog istraživanja čiji je cilj bio uspostavljanje optimalne organizacije održavanja uređaja posebne namene. Korišćenjem metode višekriterijumske analize, uz pretpostavljeni model upotrebe uređaja, pomoću metode PROMETHEE II, izabrana je najbolja od pretpostavljenih varijanti održavanja uređaja. Na osnovu dobijenih rezultata može se izabrati optimalna organizacija održavanja uređaja posebne namene.

Vojkan Radonjić, Tehnički remontni zavod „Čačak”, Čačak,
Saša Petrović, Vojska Srbije, Uprava za logistiku, Beograd,
Marko Andrejić, Danko Jovanović, Univerzitet odbrane,
Vojna akademija, Beograd

Model koncepta održavanja prema stanju uređaja posebne namene

U radu su realizovana istraživanja i prikazani rezultati primene optimalnog modela koncepta održavanja savremenih uređaja posebne namene. Model se zasniva na konceptu preventivnog održavanja prema stanju sa kontrolom nivoa pouzdanosti, pri čemu se koriste mnogobrojne pozitivne konstrukciono-tehnološke mogućnosti uređaja, radi sveobuhvatnog smanjenja troškova održavanja, uz postignuti nivo zadate vrednosti pouzdanosti uređaja.

Na kraju, može se konstatovati da je konferencija ICDQM 2014 među tri najbrojnije po ukupnom broju radova, a najbrojnija po broju radova pripadnika Vojske i Ministarstva odbrane Republike Srbije. I dalje se uočava saradnja autora iz raznih institucija Vojske i MO Srbije. Takođe, nastavlja se i tendencija saradnje autora iz Vojske i MO Srbije sa autorima iz civilnih institucija u Srbiji, ali i van Srbije. Većina radova predstavlja kolektivno delo više autora. Međutim, nekoliko istih autora potpisuje više od 3 rada (na većini naučnih skupova je ograničeno da se isti autor može pojaviti na najviše 2, a na nekim na 3 rada), među kojima 1 autor na 5, a 2 autora na 7 radova. Treba dodati da su, kao i prethodnih godina, na

konferenciji učestvovali i izlagali radove, uključujući i plenarna izlaganja, i nekadašnji pripadnici Vojske, koji su, zbog smanjivanja vojske, odlazili po potrebi službe, ali sada rade u visokoobrazovnim institucijama u civilstvu. Međutim, zbog ograničenog obima ovog prikaza nismo ih predstavili.

Literatura

ICDQM. 2014. 17. DQM međunarodna konferencija Upravljanje kvalitetom i pouzdanošću, 27-28. jun 2014, Beograd, Srbija, zbornik radova.

ICDQM. 2014. 5th DQM International Conference on Life Cycle Engineering and Management, 27-28 June 2014, Belgrade, Serbia, Proceedings.

Pokorni, S. 2013. 16. međunarodna konferencija ICDQM 2013 (prikaz naučnog skupa). *Vojnotehnički glasnik/Military Technical Courier*, 61(4), str.256-270. doi:10.5937/vojtehg61-4150.

17. МЕЖДУНАРОДНАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ ICDQM-2014 (ОБЗОР СБОРНИКА СТАТЕЙ)

ОБЛАСТЬ: менеджмент, качество, надежность, компьютерные науки, информационные технологии

ВИД СТАТЬИ: обзор

ЯЗЫК СТАТЬИ: сербский

Краткое содержание:

Данный обзор включает основную информацию о результатах работы и значимости 17-ой Международной конференции "Управление качеством и надежностью" – ICDQM-2014 и 5-ой Международной конференции «Управление и инженерия этапами жизненного цикла» (доклады на английском языке), которая была проведена под одноименным названием «ICDQM-2014». В обзоре приведены: номер и структура докладов, зачитанных на конференциях, но рассматриваются исключительно статьи, авторами которых являются военнослужащие, представители Министерства Обороны Республики Сербия. Работы распределены по следующим секциям: военная инженерия, инженерия качества, инженерия надежности, промышленная инженерия, системная инженерия и энергоэффективность. Настоящий сборник является ведущим по количеству опубликованных статей, авторами которых являются военнослужащие, представители Министерства Обороны Республики Сербия.

Ключевые слова: качество, надежность, военная инженерия дело, конференция, обзор.

17TH INTERNATIONAL CONFERENCE ON DEPENDABILITY AND
QUALITY MANAGEMENT ICDQM-2014 (PROCEEDINGS REVIEW)

FIELD: Management, Quality, Reliability, Computer Sciences,
Information Technology
ARTICLE TYPE: Review
ARTICLE LANGUAGE: Serbian

Summary:

The article presents the basic information about the overall results, significance, international programme committee and working areas of the 17th DQM International Conference on Dependability and Quality Management ICDQM 2014 and 5th DQM International Conference on Life Cycle Engineering and Management (papers printed in English), which was held under the same acronym ICDQM-2014. The number and structure of papers of both conferences are given, as well as a review of the papers presented only by the participants from the Armed forces and the Ministry of Defense of the Republic of Serbia in Sections: Military Engineering, Quality Engineering, Reliability Engineering, Industrial Engineering, Systems Engineering and Energy Efficiency. This year conference has had the highest number of papers from the participants from the Armed forces and the Ministry of Defense of the Republic of Serbia so far.

Key words: quality, reliability, military engineering, conference, review.

Datum prijema članka / Paper received on: 13. 07. 2014.

Datum konačnog prihvatanja članka za objavljivanje / Paper accepted for publishing on:
30. 09. 2014.